

Škofi na delu. Kranjski knezoškof dr. Jeglič in lavantinski knezoškof dr. Napotnik pričela sta proti gotovim politikujočim duhovnikom pravojstro nastopati. Več duhovnikov je že suspendiranih. Upamo, da ne bodo te odredbe le liberalne, marveč tudi klerikalne politične farje zadele!

Dalmatinske volitve. Na otoku Lesina prislo je pri volitvah do pretegov. Pri temu je bil Hrvat Grivanelli smrtnonevarno zaboden. V Ortonu pri Zadru ustrelil je neki kmet na predstojnika občine ter ga težko ranil. Tudi iz drugih krajev se poroča o nasilnostih.

Motena procesija. Pri procesiji na Telovo v italijanskem mestu Fabriano so protiklerikalni izgredniki vzeli cerkevne zastave in jih na drobne kosce raztrgali. Škofa z Najsvetejšim in duhovnike so po tleh zmetali. Vojaki so prišli na pomoč in so ga spremili v cerkev. V najbolj črnih državah so tudi izgredi najgrši. Take grde nasilnosti obsoja pač vsakdo!

Albanska ustaja je končana. Albanci so se večinoma udali.

Dopisi.

Cirkovce na dravskem polju. Volilni boj je nehal. Po vsakem velikem požaru imajo ljudje veliko za govoriti, obsojajo to in ono. Ravn tako imajo zadosti za govoriti sedaj po volitvah, tak je bilo, tako je ta gospod govoril, spet drugi je temu nasprotoval in vse to nič ne velja, tako je in mora biti, kakor naš kaplan povejo. Res nekaj čudnega se nam je zdelo: dve leti to je od zadnjih državoborskih volitev ni bilo videti našega g. kaplana Melhijora Sorko po fari hoditi razun berje (te ne pozabi!), ali sedaj v volilni borbi so imeli naš kaplan veliko skribi, veliko potov in težav; zares so se nam že smilili. Kamor si prišel, tam si videl našega kaplana ali kakor pri nas splošno govorijo „političnega agenta“ hoditi od hiše do hiše, od vasi do vasi, ja še koče mu niso bile preslabе, kakor so se sami izrazili: ja tudi k vam tim malim moram priti! Še ni zadostovalo samo po dnevi, še po noči so hodili okoli po krčmah, popijavali in agitirali, ponoči po 11. uri so Brenčiceve plakate po Cirkovcih na hiše in plete popali itd. Od samih skribi za volitev sta z župnikom predzadnjo nedeljo šolsko mašo vsaki na drugi dan oznanila, da potem niso učitelji in učenci vedeli, na kateri dan bi šli k maši. A saj to ni kaj čudnega, saj že naš kaplan

in župnik eden in pol leta besede ne govorita med seboj, samo pišeta eden drugemu in v žagrebu imata pošto. Tudi ne stanejojo naš kaplan v farovžu, ampak pri enem kmetu, ki ima fejst deklice. Kakor se splošno po fari govoriti, je ta vročekrveni kaplan neko noč pri zaprtih durih eno teh deklin menda za Brenčiča učil agitirati, ali kaj sta delala, od tega še govorimo na drugem mestu. Na dan sv. firme so se župnik odpeljali na Poljskavo; dobro, si je mislil kaplan, le spet hajd na agitacijo. In ta čas ko je kaplan tam po krčmah popival in ljudi hujškal, je prišel z vozom eden posestnik po duhovnika za spoved za nevarno bolanega človeka; seveda danes nima kaplan časa. bode že bolnik potpel, in še tisto noč je dotični umrl brez sv. spovedi na odgovornost tega hujščaka. Kaj porečeo k temu č. g. knezoškof Napotnik? Ljudje so razburjeni ter očitno govorijo: proč s tem kaplanom! Ali je to mašnik, Kristusov namestnik? Ni zadost da po naši fari hujška, še v druge župnije hodi agitirat ta agent. Že celo v družinske razmere se že ti duhovni vticejo ter hujškajo žene in dekleta proti možem in starišem ter jim pravijo: tudi vi imate pravico za volitvo govorit! Vi le pustite ženske pri miru, one naj imajo pri kiklah pravico, pa ne pri volitvah. Stari ljudje z glavami majajo in pravijo: kam bo to prišlo; spovednico in kancel, sv. mesto je slabše kakor šnops-apoteke! Naši duhovniki so predzadnjo nedeljo kar 5 shodov imeli, prvi pri sv. maši namesto pridige, drugi po prvi sv. maši, kaplan v gostilni treje pri drugi maši, četrti po sv. maši spet kaplan v gostilni, kjer si je ta predzvez upal sprevgoriti besede, da treba vun vreči tega posestnika, ki mu je v obraz povedal, da kaplanu sliši cerkev za govoriti, pa ne v gostilni, in peti shod pri nauku. O ti srečni Brenčič, ta se bo z Elijetam v ognjem vozu brez konjev v nebesa peljal, samo da ne bi kje dol padel, kakor je padel v Cirkovcih iz kostanja na dan volitve. Sedaj si je naš kaplan za Brenčiča pridobil velike zasluge baje dobi medaljo iz ledra, frišne svinjske kože zadnjega dela.

Reka. Oštirica g. Lebe po domače Holzer je neznamo agitirala za Piškovo stranko in pri tej priliki žaljivo in zaničljivo govorila čez Štajercijance. Pohorci, zapomnite si to dobro! Mi pa svetujemo tej mali a vročekrveni ženki, naj pusti politiko, Štajercijance in Nemec pri miru, naj se raje briga bolj za kuhljivo in za svojo ljubo malo deco, pa bo bolje in pametnejše.

Prevroča kri ni dobro za ženske. Neka oštirica pa je zaničljivo o gosp. kandidatu sniku govorila ter mu očitala, da ni bil druga kot en revni „Burgžandarm“. Mi pa da „Burgžandarm“ kot cesarska straža ni kaj smešnega ali sramotnega, seveda v tudi ne more biti — grofovega rodu. Koliko bilo pametnejše, ko bi ženske včasih jezik zobi stisnile!

Gornje Hoče. G. Visočnik po domače iz Pohorja je na dan volitve v čast in slavo ljajnega Pišeka streljal ter 15 šusov sprožil. Je imel ta možek, a željni smo vedeti, da celo leto samega veselja naprej streljal? Bi vidli, bomo vidli!

Slivnica. Na binkoštno nedeljo je imel kandidat g. L. Kresnik tukaj volilni shod, terega se je udeležila ogromna množica Štajercijancev. S črno armado sta pribruhnili do Leskovar in pisar Kemperle iz Maribora, sta si hotela nekaj jezika brusiti, so jih in čete Štajercijanci hipoma postavili na žreč to je bil žnidarček Pungartnik takoj kačen, da je slekel hlače, stopil na okno, jega stanovanja, in nago svoje zadnje ob strmečim otrokom, dekletam, ženam in Štajercijancem čez okno kazal. Kaj pa porečeš kaj ljubi „Štajerc?“ Nič — jeli? Mi tudi ne mogoče, da mu sodnija en flajšterček pride na njegovo prevročo — kožo. Gotovo ga je njegov prijatelji, kaplan Baznik, Rojkotter Frančišek Gsellmann itd. sedaj kot narodnega jučer slovel. Živijo!

Hoče. Bil je tudi pri nas naš ljubljencenjeni kandidat g. Kresnik na volilnem shod katerega so se udeležili vrli Štajercijanci v množem številu, da so črno stranko menili tebi nič zbrnili ven. Zanimiv je pri tem štajercijanci v njegovem volcu brez konjev v nebesa peljal, samo da ne bi kje dol padel, kakor je padel v Cirkovcih iz kostanja na dan volitve. Sedaj si je naš kaplan za Brenčiča pridobil velike zasluge baje dobi medaljo iz ledra, frišne svinjske kože zadnjega dela.

Opazovalec.

Največji most na oboku sveta.

Amerikanci zgradili so zdaj največji obokni most sveta čez East River pri Novem Yorku. Naša slika kaže to velikansko stavbo od dveh strani. Štiri leta so ta most gradili. V velikanskem oboku prepreči most reko. To je tudi obenem najtežji železniški most; njegova teža znaša 80.000 ton. Skupna dolgost mostu znaša 5 kilometrov. Troške se je proračunalo najprve na 48 milijonov markov, znašali bodojo jpa bržkone veliko več.

Zahievajte

povsod

„Štajerca“.

va je vreden. A mi poznamo tudi gospode kapele in druge duhovnike, celo škofe, ki imajo dolge črež vest, in vendar nimajo otrok, pa delih dohodkov. No, podle duše, čemu pa tem gospodom ne očitate dolgove? Nima nič druzega kakor preveč otrok! Blagodušna srca! Torej ima jih, in sicer sedem, Bog se vsmili, jih je preveč, a otrociči so zakonski, in preskrbel jih je do danes v silah in težavam sam, poseteno in sam, in mu nobeden teh hoških prvakov in truhov niti vinarja pripomogel ni. Kaj vas torej hinga našega učitelja beda in otroci? A mi poznamo v naši vasi, v naši občini in fari očete, ki imajo tudi otrokov, pa so ne zakonski in se ne preskrbijo po svojih očetih. Mi poznamo tudi gospode duhovnike, ki niso v zakonu in imajo vendar le tudi nezakonske otroke, kateri Bog se vsmili, tudi niso preskrbljeni. Najnamevamo imena? Čemu pa pred tem pragom ne pomete? Špotujete se črež njegovo siromaštvo! Vendar bi bilo bolje, ko bi v vaši nemški krščanski ljubezni mu pomagali iz nje. Pred dvema leti je poprosil krajni šolski svet in nekaj kurjave, češ, samična koleginja imaravn prostega stanovanja brezmejno prosto izjavila. A niso mu ne polena dovolili, zakaj ga Novak Karl so bili nasproti. Ja, seveda, ko bi kakšen prvaški učitelj ali celo kakšen kapljanek kurjave prosil, bi mu takoj pol Pohorja podrlj. Špotujete se njegove bede! Zakaj pa mu niste pripustili pri občini tajniško mesto? Sedaj siši tiste kronice g. Pišek, sin poslanca Pišeka. Ta vlogi gospod mora tri do štirikrat na teden in Hotinje vasi jo primahat sem gori. Ako mu njegov oče podare le enodnevno plačo svoje takse kot državni poslanec t. j. 20 K, mu nista šribariti v Hočah. Pa kaj češ, to mesto vasi sedaj ni za "Štajercijance". Zanimivo je, kake zlate dušice so nekateri Hočanje. Dolgočagi ošir Gsellmann se je pri zadnjem občinskom računu kaj brzo repenčil nad izdatkom za sekretarija, zakaj, služil je tiste groše lanskogot že naš učitelj. Gsellmann je odkrito rekel, da so občinski očetje, on in Novak na čelu, sicer določeno, sveto, pa ne za njega. Aha, zmanjšanej nejo jo požre, potem mu pa iz srca izmislimo tudi 10000 K. Oh, oh, kako dobro dena ta krščanska ljubezen! Pa čudno! Čeprav ošir Gsellmann vsakega nemškutarja in "Štajercijance" iz dna srca sovraži, vendar pa njih groše in kronice kaj rad pobira. Da, da, krščanska ljubezen in pa svetle kronice — gliha vam štriba! Brez zamere gospodine reštaurater Gsellmann, da smo se bavili tudi z Vašo visoko seboj! Pred štirimi leti je prišel naš tako posvan g. učitelj k nam. Poznal ga izvun g. nadaljila in g. šolskega sveta oglede nobena duška ni v Hočah. A poizvedli so hoški bratovščini in prvak, da je neki nemškutar in us je bil. Dva meseca pred imenovanjem so ga po njihovih umazanah listih psovali kakor pa. Torej po osebi ga nobeden ni poznal; a po tem je bil naznanjen kot nemškutar — dosti

preveč je, križajmo ga že pred kot sem pride. Cenjeni bralci, kaj pa pravite k tej krščanski ljubezni? Vidite po teh in sto drugih enakih slnčajih ste vi vzbujali v njem ljubezen do vas, in to je bilo krivo, da vam je in še bo večkrat zmesal vaše črne štrene — kar ste sejal ito žejete. Pa ni tako prokleto človeče naš ubogi učitelj sam, o ne, v teh krščanskih srch prebiva enaka ljubezen tudi do drugih. G. Stanitz a so n. pr. kar zadnjič zopet prav po hinavski napadli ter mu tudi dolgove očitali in mu "krah" prerovali. G. Stanitz je revnega vinčarja sin in si je po lastnih močeh in po pridnem delu in hudem boju pripomogel do današnjega stanu. Mu zavidejte njegovo lepo imetje? Mu želite "krah"? Nič se ne bojte, dušice plemenite, da bi ga zadrgnila vaša nevošljivost — Stanitz je grča in korenika in Bog ve, kdo in koliko izmed vas jih bo šlo prej rakom žvižgat, kakor on. Zabilježite si ta mene tekel! Kaplan Baznik, po čem diši? Glejte dragi čitalci, na eni strani bedo špotujejo, na drugi pridelano imetje zavdajo! Moj Bog, vsak ni tako srečen kakor n. pr. g. atek Novak, ki se je vse del v kupec premoženja in zraven tega po vseh krajih še srečno poerbal zdaj eno zdaj drugo; vsak ni tako srečen kakor g. Rečnik, ki je tudi vsak hip dobival srečne erbščine; in vsak ni tako srečen, kakor Rojko — ter Francleček, ki je dobil po očetu tisočake, po tastu pa hišo, grunt in polni hlev najlepše živine. — Človek obrača, Bog pa obrne! Konečno še nekaj! Špotujete se s strupenimi slinami črez bedo in nesrečo svojega bližnjega, čemu se pa ne špotujete črez nesramnosti vaših najpristnejših pristašev? Čemu n. pr. niste objavili nesramno dejstvo vašega prijubljenega prijatelja Pungartnika iz Slivnice, ki je v sveti jezi na binkoštno nedeljo otrokom, dekljam, ženam in možem iz okna svojo nago "zadnje obliče" kazal, kaplan Baznik, kje pa je to objavljeno in spoštovan? Da, da pometajte torej raje pred vsojim pragom!

Pohorje. Dne 13. junija bi bila moralna biti procesija k svetuemu Arhu na Pohorju in sicer v čast sv. Antnu. Ker pa so bili slučajno letos ta dan volitve, so sv. Antonia god takoj na 12. prestavili in procesijo tudi na ta dan preložili, češ far mora pri volitvah biti navzoč. Po službi božji so se vrli romarji dobro najedli in napili in se židane volje spravili proti domu. Visoko na Pohorju še sredi pota imamo tudi krčmo, pri Tikeju. Tamkaj se je precej romarjev oglašilo, da bi si dušico bolje telesu prvezali. Med temi romarji sta bila v družbi poslanca Pišeka tudi hoški in slivniški kaplan. Nahajal se je pri Tikeju tudi g. Anton Pehar posestnik iz Zgornje Hoče. Tega so zaradi volitve malo našraufali. In ker mož odvrne, da ne bo ne eno ne na drugo stran volil, mu je slivniški gnadljivi gospod kaplan dal ime: "Kurji drek". Odsihmal so Peharja klicali kar kot "Kurji drek". Mož je to elegantno ime tisto požiral, misleč si, da brijejo norca v vsoji vinski navdušenosti, zato odvrne: "Vem da je dvobarven, jaz pa ne bom belo, ne črno volil; bom rajes socijalisti potognil." Potem pa ste "kravji drek", ga apostrofirajo gospod kaplan iz Slivnice. Mož bo vendar tako pameten, da bo tega finega gospoda tožil. Sodite sami, dragi bralci, katero poštenje si za-

služi taki hlapec Gospodov. Katoliški duhovnik in tako govorjenje, take izraze — no daleč smo prišli! Res se odpirajo tudi največjemu butelnemu oči: Tako govorji duhovnik, v Hočah so kričali "Živio Srbija", v Slivnici je eden nekaj črež okno kazal itd. No, zares vseh časti vredna kompanija! Le tako naprej — vera peša. Pohor.

Novice.

Priporočamo najtoplje tovarno kmetijskih in poljedelskih strojev J. Pfeifer. (Glej tudi inzerat v današnji številki "Štajerca"!)

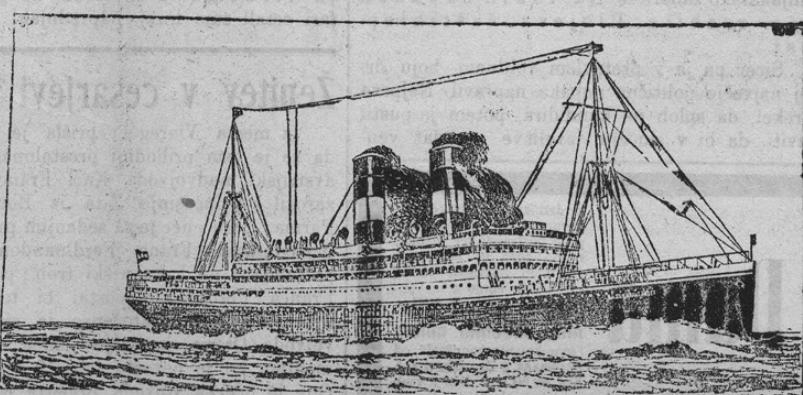
Iz Spodnje-Stajerskega.

Hofrat Ploj — adijo!

Zadnji politični boj prinesel je tudi senatenemu predsedniku dr. M. Ploju politično smrt. Ta dogodek je na vsak način večjega političnega pomena; kajti to mora danes tudi sleherni Plojev nasprotnik priznati, da je bil Ploj eden najveljavnejših in najvplivnejših slovensko-prvaških poslancev. In kakor krvavo satiro sprejema javnost na znanje, da je Plojev naslednik — spuhelski Brenčič. Vsa javnost se temu dejstvu smeji in odkritosrčno povemo, da je ta pojav značilni dokaz propadanja politične inteligence med Slovenci.

Dr. Ploj bil je v prvi vrsti najpomembnejši zastopnik stare prvaške stranke. Ta stranka je bila vedno v vsakem oziru konzervativna. Nikdar ni mogla razumeti političnega razvoja in modernih zahtev javnega življenja. Na starci tradiciji, s starim in zastarelim programom, brez pravega stika z ljudstvom samim je korakala ta prvaška stranka svojo pot naprej. Bila je zastopnica tistih struj, ki so se vedno smatrali kot nekaka smetana na mleku slovenskega ljudstva. Politično življenje so smatrali te struje le kot nekak privilegij za se. Voditelji te stranke so napravili pri "zastopanju ljudskega blagra" dobre dobičke. Na Dunaju smatralo se je prav rado te gospode kot nekake "Paradestücke" in njih volja je bila "volja" slovenskega ljudstva samega.

Največji avstrijski trgovski parník.

Nič ni boljšega

za hitro prireditvej jako okusne goveje juhe kot

MAGGI JEVE

kocke za govejo juh

à 5 vinarjev.

MAGGIjeve kocke za govejo juho so čista, najboljša goveja juha, v trdi obliki in vsebujejo tudi potrebno sol in dasave.

Prave samo z imenom MAGGI in z varstveno znamko zvezdo s križem.

391

Pri "navale triestino" v Monfalconu pustila je znamna pomorska družba "Austro-American" brzoparnik zgraditi, katerega kaže naša slika. To bude največja in najhitrejša avstro-ogrška trgovska barka Nosila bodo ime "Kaiser Franz Josef". Izrinila bodo 16000 ton vode in dosegla hitrost 18 morskih milij na uro. Parnik bodo lahko v 1. razredu 150 oseb, v 2. razredu 450 in v 3. razredu 1800 oseb

spreje. Poleg tega se bodo lahko naložili 7000 ton blaga. Moštvo parnika znašalo bodo 300 oseb.